

JULGGAŠTUS 2011 SÁMEPARLAMENTARIHKKÁRKONFERÁNSSAS

Goalmmát Sáme-parlamentarihkkárkonferánsa, vuodđuduvvon sámedikkiid áirasiiguin Norgga bealde, Ruota bealde ja Suoma bealde ja mas oassálaste Ruošša beale sámiid ovddasteaddjit, čoahkkanan Girkonjárgii skábmamánu 10.b.2011 bidjet ovdan čuovvovaččat¹:

Guorrasit dan guovtti ovddit sáme-parlamentarihkkárkonferánssa loahppajulggaštussii, mat leat lágiduvvon Johkamohkis (2005) ja Roavvenjárggas (2008), ja deattuhit man deatalaš lea dat mii biddjojuvvui vuodđun dan guovtti julggaštusas;

Deattubit ahte mii sámit leat okta álbmot, danne go mis lea oktasaš historjá, identitehta, kultuvra, giella, eatnamat ja árvvut, ja ahte riikkarájit eai galgga rihkkut min oktavuoda;

Dovddastit fuolastumi dainna go našuvnnalaš eiseválddit, dain stáhtain gos sámit ássat, unnán leat bidjan johtui doaimmaid maiguin ollašuttet ON eamiálbmotvuoigatvuođaid julggaštusa;

Muittubit daid stáhtaid gos sámit ássat ahte ON julggaštus eamiálbmotvuoigatvuođaid birra čielgasit dohkkeha eamiálbmogiid vuoigatvuođa iešmearrideapmái, ja julggaštus nanne ahte eamiálbmogiin iežaset iešmearrideami vuoigatvuođa čađaheamis, lea vuoigatvuohta autonomiijii dahje iešstivrejupmái áššiin mat gullet sin siskkáldas dahje báikkálaš dilálašvuođaide, ja ortnegiidda maiguin iežaset autonoma doaimmaid ruhtadit;

Čujubit dasa ahte ON eamiálbmotvuoigatvuođaid julggaštus mearrida ahte eamiálbmogiin, earenoamážit eamiálbmogiin maid riikarájit leat háddjen, lea riekti bisuhit ja nannet gulahallama, oktavuodaid ja ovttasbarggu, dása gusket vuoigatvuođalaš, kultuvrralaš, politihkalaš, ekonomalaš ja sosiálalágan doaimmat, iežas álbmoga ja eará álbmogiid miellahtuiguin, riikkarájiid rastá;

Deattubit ahte Davviriikkalaš sáme-konvenšuvnna evttohus, nu mo Davviriikkalaš áššedovdijoavku lea ovddidan dan, dohkkeha sámi álbmoga vuoigatvuođa nannet ja ovddidit iežas giela, kultuvrra, ealáhusaid ja servodaga, nu unnán go vejolaš riikkarájiid dahkan headuštusaiguin;

Mearkkašit duhtavaččat ahte Ruota ođastuvvon vuodđoláhka dohkkeha Ruota sámiid sierra álbmogin;

---

¹ Ovddádusbellodaga, Norgga bealde Sámedikki, golbma áirasa eai háliidan doarjut 2011 sáme-parlamentarihkkárkonferánssa julggaštusa

Julggaštit ahte mii atnit iežamet geatnegahtton ovttasráđiid hálddašit ja ovddasguvlui doalvut min máttuid oktasaš árbbi buoremus ávkin sámi álbmogii, ja ahte mii áigut ain suodjalit iežamet massekeahces vuoigatvuođaid eatnamiidda, čáziide ja luondduriggodagaide, vuodđuduvvon dasa ahte min álbmot lea dáid guovlluid geavahan don dološ áiggiid rájes;

Mearkkašit ruošša stáhta eamiálbmotpolitihkkii ja dan mo stáhta meannuda Ruošša bealde sámiid, ja ávžžuhat Norgga, Ruota ja Suoma stáhtaid árjjálaččat iežaset olgoriikkapolitihka bokte bargat dan ala ahte buoridit sámiid dili Ruoššas;

Julggaštit lassín ovttamielalaččat čuovvovaččat:

1. Iešmearrideami vuoigatvuođa olis lea sámiin álbmogin vuoigatvuohta mearridit iežaset politihkalaš dili, ovddidit iežaset ekonomalaš, sosiála ja kultuvrralaš ovdáneami ja ráđđet iežaset luondduriggodagaid ja gávdnosiid, ja eai man ge dihte galgga vuoigatvuođat resurssaide mat leat dárbbaslaččat sin birgenláhkái, váldot sis eret. Dát čuovvu earret eará ON siviila ja politihkalaš vuoigatvuođaid konvenšuvnna ja ON ekonomalaš, sosiála ja kultuvrralaš vuoigatvuođaid konvenšuvnna oktasaš artihkkalis nr. 1.

Sámi iešmearrideapmi mielddisbuktá earret eará ahte sámedikkiin, sámiid alimus orgánan, iežaset ovddasvástádusa vuodul lea vuoigatvuohta, ja sámi álbmoga beroštumiid dáfus, muddet ja hálddašit almmolaš áššiid sámi servodagas.

Stáhtat gos sámit ássat, leat ásaiduvvan guovtti álbmoga eatnamiid ala, majoritehtaálbmoga ja sámi álbmoga. Stáhtain ii leat okto makkárge riekti dulkot, dahje defineret sámiid vuoigatvuođa iešmearrideapmái, danin go dát ferte dušše dahkkot álbmotrievtti rámmaid siskkobealde ja mii oktiivástida álbmotrievttálaš dulkonprinsihpaide, ja sámi álbmoga miediheimiin. Sámiid iešmearrideapmi ferte konkretiserejuvvot ja váfistuvvot nationála lágaid ja sierra sámekonvenšuvnna bokte. Stáhtat leat dasa lassín geatnegahttojuvvon viežžat sámiin friddja ja dieđihuvvon ovddalgihtii miediheami áššiin mat leat dehálaččat sámi kultuvrra, sámi ealáhusaid dahje servodaga vuodđoeavttuide.

Sámi iešmearridanvuoigatvuohta gáibida ahte sámiin leat álbmotválljen orgánat sihke nationála ja rájiidrastideaddji oktavuodain. Eamiálbmogiin lea vuoigatvuohta mearridit iežaset identitehta ja gullelašvuođa mii lea vuodđuduvvon iežaset dábiide ja árbevieruide. Dát čuovvu earret eará ON eamiálbmotvuoigatvuođaid julggaštusa artihkkalis nr. 33.

Sámiid kollektiivvaláš iežas identifiseren lea vuodđoeaktun go galgá mearridit gii galgá adnojuvvot sápmelažžan. Sámiid iešmearridanvuoigatvuoda olis čuovvu dat ahte sápmelaččat ieža galget meroštallat ja mearridit gii lea sápmelaš.

2. Duhtadahtti ruhtadanortnegat sámi servodatovdáneapmái, nugo sámedikkiid doibmii, lea vuodđoeaktun sámi iešmearrideami duohtandahkamii. Stáhtaide ja sámedikkiide lea dárbu soahpat bargovugiid šiehtadallamiidda mat gullevaš stáhtalaš eiseválddiid ja sámedikkiid gaskkas leat bušeahhtagažaldagain.

Danin go riikkarájit leat háddjen sámiid, de lea rádjersttideaddji sámepolitihkalaš ovttasbargu lunddolaš oassi sámi iešmearrideamis. Konferánsa deattuha ja geardduha ahte Sámi parlamentáralaš ráđđi ferte oažžut diehttevaš ja bissovaš ruđalaš vuodu iežas doaimma várás, ja sii bovdejit nationála eiseválddiid searvat konkrehta konsultašuvnnaide dan birra ahte mot dán hástalusa buoremusat sáhtttá čovdit. Konferánsa čujuha dasa ahte ILO konvenšuvdna nr. 169 ja Ovtastuvvon Nášuvnnaid eamiálbmotjulggaštus geatnegahtta stáhtaid dahkat ulbmilaš doaimbajuid, earret eará lágaid ja riikkaidgaskasaš šiehtadusaid bokte, ja mat lámhččet dili gulahallamii ja ovttasbargui gaskkal eamiálbmogiid rastá rájiid, dása gusket ekonomalaš, sosiálalaš, kultuvrralaš, vuoigŋalaš ja biraslaš doaimmat.

3. Sámedikkiin, sámi álbmotválljejuvvon orgánan, lea vuoigatvuohta ja geatnegasvuohta ovddastit sámi álbmoga nationála ja riikkaidgaskasaš oktavuodáin ge. Danin lea dárbu sámedikkiide sihkkarastit stáhtusa ON-vuogádagas vai dat besset ollásit searvat buot ON proseassaide ja orgánaide gos meannudit sámi guoskevaš áššiid. Konferánsa bivdá ahte ráđđehusat, dain riikkain gos sámit ássat, ovtta sámedikkiiguin, árjjalaččat bargat dan ala ahte sihkkarastit ovddasteaddji eamiálbmotásahusaide, nugo eamiálbmotparlameanttaide, dohkálaš stáhtusa ON:s.
4. Suopma, Norga, Ruošša ja Ruotta leat geatnegahtton dohkkehít ja sihkkarastit čađaheami sámiid oktasaš vuoigatvuođain. Dohkkeheapmi ja sihkkarastin sámiid historjjálaš vuoigatvuođain čáziide, eatnamiidda ja resurssaide ja gielalaš ja kultuvrralaš rievttit leat vuodđoeaktun sámi álbmoga birgejupmái sierra álbmogin.

5. Sámiid vuoigatvuođat iežaset guovlluid luondduresurssaide eai leat ráddjejuvvon dušše resurssaide maiguin dábálaččat leat ávkkástallan. Sámiin lea vuoigatvuohta govttolaš ja vuoiggalaš oassái dan ávkkástallanárvvus mii bohtá go sámi guovlluin ávkkástallet eará resurssaiguin. Konferánša ávžžuha iešguđetge riikkaid stáhtalaš eiseválddiid ásahit šiehtadallamiid sámedikkiiguin dáid dilálašvuođaid birra, earenoamážit guoská dat dilálašvuođaide mas industriála doaibma, hálldahus- dahje láchkadoaimmat, ásahit dahje leat ásahan gáržžidemiid árbevirolaš geavaheapmái, dahje mas dakkár doaibma mearkkaša sámiid duohta eret duvdima. Konferánša ávžžuha industriála doaimmaid mat plánejit dahje mat juo leat ásaiduvvan sámi guovlluide, dahje eará eamiálbmotguovlluide, ráhkadit ja čuovvut etihkalaš njuolggadusaid doaimmaid vástte eamiálbmotguovlluin, nu ahte čuvvot riikkaidgaskasaš olmmoš- ja eamiálbmotvuoigatvuođaid.
6. Oddaset álbmotrievtti mielde, nugo ON eamiálbmotvuoigatvuođajulggastusa, de sámi álbmogis lea riekti bisuhit, hálddašit, suddjet ja ovddidit iežas kulturárbbi, árbedieđuid ja kultuvrralaš ovdanbuktimiid. Stáhtat leat danin geatnegahtton árvvus atnit ja sihkkarastit sámi álbmoga rievtti hálddašit iežaset árbedieđuid ja árbevirolaš kulturovdanbuktimiid.
7. Bioteknologalaš ovdáneapmi buktá sámi álbmogii odđa hástalusaid. Konferánša deattuha ahte sámi álbmot ferte ieš hálddašit ja eaiggáduššat dieđuid iežas genaid (DNA) birra, ja ahte sámi álbmot dađistaga galgá gulahallat stáhtalaš eiseválddiiguin ja dutkanbirrasiguin vai sáhtá čuovvut dán ovdáneami ja váikkuhit dasa.
8. Norgga, Ruota, Ruošša ja Suoma stáhtat leat geatnegahtton árvvusatnit, bisuhit ja doalvut ovddasguvlui sámiid dieđuid, innovašuvnnaid ja geavadiid mat ovddastit árbevirolaš eallinvugiid mat leat deatalaččat biologalaš valljivuoda bisuheapmái ja ceavzilis geavaheapmái; earret eará ON biologalaš valljivuoda konvenšuvnna mielde. Sámi árbediehtu ja árbevirolaš geavadat leat vuodđoeaktun báikkálaš sámi servodagaid ovdáneapmái ja birgennákcii, liikká ollu go eaktun biologalaš valljivuoda geavaheapmái sámi guovlluin.
9. Konferánša čujuha Nagoya-beavdegirjái mii lea genehtalaš resurssaid olaheami birra ja dan birra mot vuoiggalaččat juogadit dakkár resurssaid ávkkástallama ovdamuniid. Nagoya-beavdegirjii sisdoallu biologalaš valljivuoda ON 2010 konvenšuvdnii, lea nu earenoamáš ja dehálaš sámi vuoigatvuođaid ja beroštumiid ektui, ahte stáhtat ovttas

sámedikkiiguin fertejit álggahit proseassaid árvvoštallan dihte mot dán sáhtttá implementeret ja láhkavuodđudit jus dálá lágaid rievdata dahje jus šaddá ođđa lánka árbedieđuid birra. Nagoya-beavdegirji lea dehálaš daningo dat dohkkeha ja áimmahuššá vuoigatvuođaid ja beroštumiid mat eamiálbmogiin leat genehtalaš resurssaide ja árbedieđuide mat gullet genehtalaš resurssaide, maiddái dat ahte eamiálbmogat galget sáhttit oažžut ávkki ovdamuniin mat šaddet genehtalaš resurssaid ávkkástallamis. Nagoya-beavdegirji nanne ahte siskkáldas dilálašvuohta gaskal genehtalaš resurssaid ja árbedieđuid gullet hui nannosit oktii daningo eamiálbmogiin lea eaiggátvuohta dasa.

10. Árkatalaš guovllus ja álbmogis leat stuora hástalusat ovddasguvlui dálkkádatrievdamiid geažil. Vaikko dálkkádatrievdamat vissis muddui áitet sámi árbevirolaš eallinvugiid ja resursaávkkástallama, de mii liikká leat vissásat dasa ahte min árbedieđut ja min heivehanvásáhusat maiddái veahkehit sihkkarastime min servodagaid boahhteáiggis nai, ja sáhttet veahkin bargui ráhkadit heivehan- ja veahkehanmáliid mat sáhttet ávkin stuoraservodahkii nai. Konferánša deattuha ahte heivehan- ja veahkehandoaimmat maid plánejit čadáhít sámi guovlluin, eaktudit ahte sámit addet friddja ja diedihuvvon ovddalgihit lobi, ja ahte min vuoigatvuođat ollislaččat adnojuvvojit árvvus.
11. Konferánša deattuha ahte stáhtaid geatnegasvuođat sámi kultuvrra ektui maiddái siskkildit ávnnaslaš kulturvuođu, nugo sámiide sihkkarastit dárbbaslaš ealáhuslaš ja ekonomalaš eavttuid vai sii sáhttet sihkkarastit ja ovddidit kultuvrraset. Sámi árbevirolaš ealáhusat ja sámi resursaávkkástallan, nu go boazodoallu, guolásteapmi, bivdu, sámi eanandoallu ja eará sámi árbevirolaš lotnolasealáhusat ja resursaávkkástallanmáallet, fertejit oažžut earenoamáš suodjaleami rievttálaš ja ekonomalaš doaimmaiguin, ja earenoamáš doaimmaiguin go dasa lea dárbu, dása guoská boraspirehálddašeapmi mii sihkkarastá vuođu sámiid árbevirolaš ealáhusaide. Konferánša deattuha ahte riikkaidgaskasaš riekti, nugo 27. artihkal ON siviila ja politihkalaš vuoigatvuođaid konvenšuvnnas, láhkavuodđuda ja geatnegahtttá stáhtaid álggahit posiitiivvalaš sierrameannudemiid go dasa lea dárbu, sihkkarastin dihte eamiálbmogiid vuoigatvuođaid, nugo sin ávnnaslaš kulturvuođu.
12. Stáhtaid riikkaidgaskasaš geatnegasvuođaid olis sámiid ektui čuovvu dat ahte vuoigatvuohta sámegioloahpahussii ja oahpahussii sámegillii galgá váfistuvvot árijalaččat buot sámiide geat ássat sámi guovlluin. Sámi mánáin ja nuorain, geat orrot sámi guovlluid

olggobealde, lea vuoigatvuohta oažžut oahpahusa sámeielas ja vejolašvuođa oahppat iežaset kultuvrra birra.

Konferánssa ávžžuha Norgga, Ruota, Ruošša ja Suoma stáhtaid oahppoplánaid bokte sihkkarastit ahte lea buorre kvalitehta dan máhtus mii oahpahuvo sápmelaččaid birra riikkaid eamiálbmogin. Konferánssa ávžžuha maiddáid daid riikkaid mat eai leat lágaid bokte geatnegahttojuvvon juohkit dieđuid sámiid birra, johtilit árvoštallat dákkár lágaid mearridit.

Go dárbbasuvvo, de lea sámiin vuoigatvuohta ásahit ja hálldašit iežaset sierra oahppovuogádaga ja ásaheid mat addet sámeieloahpahusa ja oahpahusa sámeillii, dakkár lági mielde ahte dat čuvvot min iežamet oahpahu- ja oahppanvugiid.

13. Dan sihkkarastit ahte sámiin lea riekti alimus vejolaš fysalaš ja psykalaš dearvvasvuhtii, eaktuda dan ahte dearvvasvuođa- ja sosiálabálvalusat sámi álbmogi eai leat dušše formálalaččat seamma vuoigatvuođat go riikka eará álbmotsiide, muhto ahte sámit duohtavuodas maiddáid ožžot seamma fáldaga. Dát mielddisbuktá earret eará ahte dearvvasvuođa- ja sosiálabálvalusat fertejit leat heivehuvvon sámiid earenoamáš gielalaš, kultuvrralaš ja sosiála dillái. Dán sáhtá buoremusat olahit go sámiid iežas ovddasteaddji ásaheisat ožžot vejolašvuođa mearridit vuoruhemiid ja leat mielde hábmeme dearvvasvuođa- ja sosiálafáldagaid sámi álbmogi.

14. Konferánssa mielas lea dehálaš ahte sámi dutkan, dása guoská diekkár dutkama ruhtadeapmi, dohkálaš lági mielde oktiivástida dainna dutkandárbbuin mii sámi servodagas lea. Seamma ládje mot stáhtalaš eiseválddit ásahit rámmaid nationála dutkamii, de Sámedikkiin danin ferte leat váldi ásahit bajitdási rámmaid sámi dutkamii, aŋkke nu ahte ii gáržžit akademalaš friddjavuođa.

15. Suopma, Ruošša ja Ruotta ávžžuhuvvojit farggamusat ratifiseret ILO konvenšuvnna nr. 169 eamiálbmogiid ja čeardda álbmogiid birra iešheanalis stáhtain. Ruošša ávžžuhit maiddáid dohkkehit ON julggaštusa eamiálbmogiid vuoigatvuođaid birra. Konferánssa sihtá viidáset Suoma, Norgga ja Ruota, konsultašuvnnaid ja ovttasbarggu bokte sámedikkiiguin, oažžut áigái heivvolaš doaimmaid, earret eará lágaid bokte, ollašuttin dihte iežaset julggaštusgeatnegasvuođaid. Vaikko ON eamiálbmotvuoigatvuođaid julggaštus

formálalaččat ii leat geatnegahtti seamma ládje go ratifiserejuvvon konvenšuvdna, de das liikká lea nanu geatnegahtti vuoibmi daningo dat ollásit čuovvu rievttálaš geatnegahtti álbmotrievttálaš norpmaid, ja daningo dan mearrádusat earenoamážit leat heivehuvvon eamiálbmogiid historjjálaš, ekonomalaš, kultuvrralaš ja politihkalaš dillái. Eamiálbmotjulggaštusa dohkkehemiin leat stáhtat iežaset maid geatnegahtán dasa ahte ollašuhhtit julggaštusa mihttomeriid, nugo 3. artihkkalis oaidná mii lea oktavuoda ja ovttasbarggu birra riikkarájiid rastá.

16. Konferánsa ávžžuha Suoma, Norgga ja Ruota ráđđehusaid konsultašuvnnaid ja ovttasbarggu bokte Sámedikkiiguin, ollislaččat árvoštallat mot ON eamiálbmotvuoigatvuodaid earenoamášdieđiheadđi ávžžuhusaid, numot dat ovdanbohtet earenoamášdieđiheadđi raporttas sámi álbmoga dilálašvuoda birra Suomas, Norggas ja Ruotas (A/HRC/18/35/Add.2), buoremusat sáhtta čađahit iešguhtetge riikkas ja riikkarájiid rastá nai. Konferánsa ávžžuha Ruošša stáhta ollašuhhtit ON earenoamášdieđiheadđi ávžžuhusaid dainna mihttomeriin ahte buoridit eamiálbmogiid dili Ruoššas (A/HRC/15/37/Add.5)
17. Konferánsa lea ovttaoaivilis bargat dan ala ahte sámi servodagas ii galgga oktage vealahuvvot sohkabeali, seksuála soju, oskku dahje eará sivaidd geažil. Deattuhit ahte sámi nissoniin ja dievdduin galget seammalágan vejolašvuodas, vuoigatvuodas ja geatnegasvuodas buot servodatsurggiin. Sámediggi áigu eastadit buot lágan vealahemiid, sihke sámi servodaga siskkobealde ja olggobealde.
18. Konferánsa deattuha ahte stáhtat leat geatnegahtton ollašuhhtit sámi mánáid ja nuoraid rievtti eallit iežaset kultuvrra mielde, dovddastit iežas oskui ja doaimmahit dan, ja geavahit iežaset giela; earret eará ON mánáidkonvenšuvnna 30. artihkal doarju dan.
19. Konferánsa muittuha stáhta eiseválddiid sin riikkaidgaskasaš geatnegasvuodaid konsultašuvnnaid bokte ja ovttasbarggu bokte sámiiguin, álggahit beaktilis doaimmaid maiguin eastada ovdagáttuid ja jávkada vealahemiid ja ovddida gierdevašvuoda, áddejumi ja buriid oktavuodaid gaskal eamiálbmogiid ja álbmoga muđui. Konferánsa deattuha ahte maiddá mediain lea dehálaš doaibma eastadit ahte sámit vealahuvvojit, earret eará go áibbas bures čuvgejit gažaldagaid sámi vuoigatvuodaid hárrái ja speadjalastet sámi servodaga mánggabealatvuoda.

20. Konferánsa deattuha ahte olmmoš- ja eamiálbmotvuoigatvuodaid čađaheami bargu lea reaidu mainna eastada riidduid. Stáhtaid ávžžuhit danin hilgut cealkámušaid, evttohusaid ja daguid mat rihkkot riikkaidgaskasaččat dohkkehuvvon olmmoš- ja eamiálbmotvuoigatvuodaid, geatnegasvuodaid mielde mat sis leat ON čearddavealahankonvenšuvnna mielde.
21. Konferánsa gáibida ahte sámedikkit ožžot stuorát váikkuhanfámu bargguin ja proseassain mat leat Árktalaš ráđi ja Barentsovttasbarggu siskkobealde ja deattuhit man dehálaš lea ahte eamiálbmogat ollislaččat ja beaktilit servet goappeš proseassaide. Oasit árktalaš guovllus gullet árbevirolaččat sámi eatnamiidda, ja konferánsa eaktuda danin ahte sámi álbmot oažžu vejolašvuoda searvat mearridanproseassaide mat gusket min guovlluide ja resurssaide. Sámedikkit, sámiid álbmotválljen orgánan, fertejit oažžut formálalaš stáhtusa, mii sihkkarastá ahte sii ollásit sáhttet searvat namuhuvvon proseassaide, muhto nu ahte dat ii čuoza daid sámi organisašuvnnaide mat otne juo oassálastet dáid proseassaide.
22. Konferánsa deattuha dehálažžan ahte gávpefitnodagat Norggas, Ruotas, Suomas Ruoššas čájehit ja geavahit sámi kultuvrra dohkálaš etihkalaš vuodul. Danin galget riikkat, ovttas sámedikkiiguin, hábmet strategijaid mat váldet dan vuhtii, ovdamearkka dihtii galget ásahuvvot etihkalaš njuolggadusat ja kvalitehtasertifiseren.
23. Konferánsa dovddasta ahte buot sámedikkiin, sierra ja ovttas, lea ovddasvástádus riikkaidgaskasaččat ovddidit ja suodjalit eamiálbmogiid vuoigatvuodaid ja beroštumiid. Sámedikkit áigot maiddá aktiivvalaččat searvat jagi 2014 eamiálbmogiid máilmmikonferánssa ráhkkanemiide ja dan oassálastimii, ovddidan dihte sámi álbmoga ja eará eamiálbmogiid vuoigatvuodaid. Sámedikkit áigot searvágaid geahččalit váikkuhit dasa ahte eamiálbmogiid ráhkkanankonferánsa 2013:s Álttás lihkostuvvá bures. Konferánsa ávžžuha iešguhtetge gullevaš stáhta addit ruđalaš doarjaga sihkkarastin dihte ahte dakkár ráhkkanankonferánssa sáhttá lágídit.
24. Konferánsa ávžžuha Ruošša stáhta ja Murmánska guovllu eiseválddiid lágídit Ruošša bealde sámiide doarvái resurssaid vai sáhttet hálddašit, gáhttet ja ovddidit iežaset giela, ealáhusaid ja kultuvrra. Konferánsa ávžžuha ahte Ruošša, láhkarievdadeami bokte, dagaha vejolažžan ásahit sámiid álbmotválljen orgána Ruššii.

Parlamentariihkkárat mat oassálaste sáme-parlamentariihkkárkonferánsii:

1. Akio Maria Sofia, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland/Suomen Saamelaiskäräjät
2. Allas Lars Jon , Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
3. Aslaksen Marie Therese Nordsetta, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
4. Aslaksen Ragnhild Melleby, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
5. Baer Lars Anders , Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
6. Baer Inger Omma , Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
7. Balto Marianne, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
8. Bergström Eva, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
9. Bransfjell Ida Marie, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
10. Bær Per A., Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
11. Dahlström Tommi, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
12. Dådring Helena, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
13. Eira Mathis Nilsen, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
14. Eriksen Hans J., Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
15. Fjellström Lars-Erik, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
16. Fjellström Carola, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
17. Eira Mathis Nilsen, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
18. Gaup Marit Kirsten, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
19. Gavrilova Natalia, Murmánska guovllu Sámesearvi (OOSMO)
20. Guvsám Kirsti, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
21. Haltta Tauno, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland/ Suomen Saamelaiskäräjät
22. Henriksen Elin Kristine, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
23. Håkansson Veronica, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
24. Haaker Heidi Persdatter Greiner, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge

25. Inga Arild, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
26. Inga Ingrid, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
27. Isaksen Alf, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
28. Jakovleva Elena, Guoládaga Sámesearvi (GSS)
29. Johansen Rolf, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
30. Jonassen Jarle, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
31. Jonsson Hákan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
32. Juuso Tuomas Aslak, Sámediggi Suoma bealde, Sametinget i Finland/ Suomen Saamelaiskäräjät
33. Jønsson Sten, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
34. Keskitalo Aili, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
35. Kuoljok Paulus, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
36. Kroik, Lars Paul, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
37. Kråik, Anders Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
38. Kuhmunen, Olof Anders, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
39. Kåven, Toril Bakken, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
40. Larsson, Sara, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
41. Lumisalmi Erkki, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland/ Suomen Saamelaiskäräjät
42. Magga, Mariann Wollmann, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
43. Marainen, Marianne, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
44. Marthinsen, Aud, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
45. Mikaelsson, Stefan, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
46. Morén Helena, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
47. Muotka, Silje Karine, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
48. Nilsson Alice, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
49. Nordkild, Åge, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
50. Nordling Kristina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige

51. Nymo Isaksen Eirik, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
52. Nyvoll Hilde Anita, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
53. Näkkäljärvi Klemetti, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland/ Suomen Saamelaiskäräjät
54. Olli Egil, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
55. Oskarsson Erik-Oscar, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
56. Paltto Heikki, Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland
57. Pedersen Geir Tommy, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
58. Persson Mona, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
59. Retter Gunn-Britt, Sámediggi Norgga bealde/Sametinget i Norge
60. Rimpi Agneta, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
61. Sevä Katarina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
62. Skerk Josefina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
64. Sparrock Britt, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
64. Svarto Ronny, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
65. Skerk Josefina, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
66. Svonni Lars Wilhelm, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
67. Utsi Hannasofie, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
68. Utsi Per Mikael, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
69. Vannar Karin, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
70. Winka Jan-Olov, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
71. Wälitalo Sten, Sámediggi Ruota bealde/Sametinget i Sverige
72. Äärelä Sámediggi Suoma bealde/Sametinget i Finland/ Suomen Saamelaiskäräjät